

BREUS

Programa de Joventut

La Direcció General de Joventut del Govern de les Illes Balears adreça un programa europeu de temps lliure (2000-2006) dirigit als joves d'entre 15 i 25 anys per als països de la Unió Europea i altres dels Estats Units i d'Amèrica Llatina. Els interessats poden dirigir-se a la Direcció General de Joventut.

Ressò de Son Fornés

Va satisfer veure que *La Vanguardia* de Barcelona publicava a principis del mes passat un article ponderant les troballes arqueològiques de Son Fornés, la inauguració del museu i la publicació del llibre. D'aquesta manera s'haurà assolit una molt extensa difusió.

Sols sis rotondes

El Consell de Mallorca pretén deixar només 6 rotondes a la carretera de Manacor, segons consta en un informe tècnic enviat al Govern i en el que es critiquen diferents aspectes del projecte.

Execució d'obres el P. Martorell

Un grapat de montuïers assistiren el passat 4 d'agost a l'Auditori d'Alcúdia on, en un concert de piano i cant, s'interpretaren diferents composicions, la majoria de les quals eren obra del P. Martorell. Cantà la soprano Pilar Rosselló i polsà el piano Bartomeu Jaume.

BONA PAU Montuïri

Director: Onofre Arbona Miralles

Redactors i col·laboradors:

Juan Miralles i Monserrat, Catalina Sastre Pericàs, Mateu Rigo Bonet, Guillem Mas Miralles, Miquel Martorell Arbona, Antoni Mateu Socías, Melcior Nicolau Jaume, Catalina Barceló Mayol, Josep Oliver Verd, Rafel Pons Mairata, Felip Munar i Munar, Gabriel Camps Ferrer i Miquel Mascaró Crespi.

Administració: Martí Ferrer Sampol
C/ Es Pujol, 5 - 07230 Montuïri - Tlf. 64 66 93

Imprimeix: Tirrena, S.A. Manacor

Depòsit legal: PM 133 - 1958

Nota: Les opinions aparegudes en els articles firmats, sols són atribuïbles als seus autors.

Socis i simpatitzants de l'Associació de Gent Gran compartiren una gelatada en Es Dau el passat 5 d'agost

La Sala Mariana es podria convertir en casal de cultura

En una entrevista al batlle publicada a Última Hora amb motiu de les festes patronals, aquest manifestava estar "pendents de poder signar un conveni amb el Bisbat de Mallorca perquè cedesqui la Sala Mariana a l'Ajuntament i nosaltres la convertiríem en un casal de cultura on es concentrarien un teatre, una biblioteca, un arxiu i la sala de conferències".

El col·leccionable

Hem rebut mostres de satisfacció per la inclusió en el darrer número de **Bona Pau** del col·leccionable *Quaderns d'usos, costums i oficis pagesos*, per delicadesa de Premsa Forana de Mallorca, de la qual n'és membre **Bona Pau**.

Concurs de gloses

La revista *Arròs amb salseta* i l'Ajuntament de Binissalem convoquen el V Concurs de Gloses, les bases del qual obren a la nostra redacció. El termini de presentació finalitza el pròxim 19 de setembre.

Aquesta revista ha rebut el suport de

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria d'Educació i Cultura

Direcció General de Política Lingüística

ES GRAONS

Reconeixement

L'homenatge que l'Ajuntament en nom del poble va retre a Juanjo Lòpez després d'haver exercit la figura del Dimoni sempre que els Cossiers han ballat així com en amollar les rodelles i a les corregudes de la 2ª festa, fou ben merescut. 14 anys d'exercici d'una tasca tan pesada i desinteressada, encara que simbòlica, bé es mereix el públic reconeixement.

Negligència

Qualcú s'oblida que les papereres dels carrers són sobretot per tirar-hi papers i bosses, però mai, si ens cosideram un poble civilitzat, per abocar-hi fems i residus de cuina, com a vegades s'ha vist per qualche cèntric indret del poble.

Enaltir la vellesa

Als 30 anys del I Homenatge

L'homenatge a la vellesa que es va tornar celebrar enguany amb motiu de les festes patronals, va esdevenir de bell nou en un acte molt simpàtic, el qual una vegada més va complaure no sols les persones directament afectades, sinó també un bon nombre de llars de la vila, ja que són moltes les famílies que compten amb algun dels vuitantins.

Un homenatge anual que s'ha de remuntar al 22 d'agost de 1971, el primer que es va retre a plaça i en el qual foren enaltits els 69 veïns que aleshores havien complert els 80 anys. Però ara, transcorreguts 30 anys, ja són 180 els montuïrers que han assolit aquesta edat, prova irrefutable que la gent viu més de cada dia i naturalment amb millors condicions.

Així i tot és molt possible que encara no es doni tota la importància que es mereix a aquest homenatge. Tanmateix si un s'atura a considerar els més de 80 anys transcorreguts des del naixement de cada un dels homenejats forçosament s'haurà d'admirar de tants d'anys de suors, de treballs i tal vegada de mancances, però també de saviesa i de saber envellir amb pau i serenor.

Malgrat tot, generalment la vellesa no és reconeguda així com pertoca. Mentre uns la consideren en gran estima, tot i haver de suportar a vegades amb gran dosi de paciència les inclemències pròpies dels anys,

a altres els suposa un gran destorb, un problema que desitjarien resoldre com més aviat millor. Són aquelles famílies on els pares són un obstacle pel fet d'haver arribat a una edat avançada i ara es voldrien sostreure d'haver de retre als propis proge-

niters aquelles atencions que abans tengueren amb ells, quan encara no es podien valer per si mateixos o qualche dia necessitaren una mà.

No oblidem que a les persones d'edat els preocupa molt la família, ja que suposa una esperança de continuïtat de la pròpia existència. A vegades viuen consirosos per la seva salut; desitgen que es compti amb ells dins la comunitat; els inquieta l'actualitat del món; aspiren a jugar el seu propi paper en el si de la societat. Alguns encara desitjarien assumir responsabilitats i aportar la pròpia experiència. I fins i tot un bon nombre d'ells aspiren que la seva opinió sia tenguda en compte davant les coses de la vida.

Encara que molts dels nostres majors es troben en el llindar de la vellesa i ja no en quedi cap d'aquells que l'any 1971 reberen el *I Homenatge a la Vellesa*, tant aquells com els qui avui romanen aquí han de ser considerats continuadors d'aquella saga de montuïrers que lluitaren en el seu temps i a la seva manera perquè la vida del nostre poble sia de cada dia més agradable i les generacions futures visquin amb més harmonia.

Raons, unes i altres, que justifiquen —encara que sols sia una vegada a l'any— enaltir la vellesa i exaltar els mèrits que corresponen als nostres majors.

O. Arbona

DOS DITS DE SENY

Primer, l'elogi

És molt difícil dir a una persona que va malament o que s'equivoca sense ofendre-la ni despertar ressentiments de cap casta. Encara que sia a una amic, sempre suposa un esforç haver-li de dir o comentar certs fets que ell els considera bons o acceptables quan el que es pretén és avisar-lo o fer-li reconèixer una equivocació.

Com també és massa freqüent contemplar com es vessen alabances a persones després d'una actuació determinada, ja sia un discurs, una representació teatral, una audició musical o a la fi de qualsevol execució. I és així com s'ha de fer, ja que quan un vol fer-li a saber les seves mancances, és molt millor primer alabar-lo en tot allò que sia digne d'elogi per després donar-li una mà a fi de corregir els defectes que s'han detectat. I si un comença dient-li, per exemple, "Hi ha certes coses respecte a les quals no n'estic del tot satisfet o d'acord", demostrarem un tacte o diplomàcia per poder, després, dir-li o exposar-li el nostre punt de vista, sense enemistar-nos ni provocar situacions no desitjables.

Ja se sap que sempre agraden més les alabances que les desaprovacions, però si un pot aconseguir de l'altre que allò que pretén no és desqualificar-lo, ni ofendre'l, ni despertar ressentiments, sinó més bé ajudar-li perquè s'esmeni en el futur, haurem aconseguit allò que preteníem: fer-li a saber els defectes que observam perquè en altres ocasions semblants variï o rectifiqui.

És de persones de seny començar elogiant les bones qualitats del pròxim abans d'exposar-li els defectes o les imperfeccions que un considera que s'han de corregir i a les que s'hi han de posar remei.

Salomó

Viatge pel món dels refranys (i IV)

Augustus, agost, era conegut entre els romans com *sixtilis*, sisè mes de l'any. Després es va canviar per honrar l'Emperador August. Ara és el vuitè mes de l'any. Molt lentament, a l'agost el dia va minvant i la nit es fa cada vegada més llarga. Anam camí de l'equinocci de tardor, moment en què el dia i la nit tenen una idèntica duració de dotze hores –això és el que significa equinocci–: *Per la Mare de Déu d'agost, a les set ja és fosc*. En canvi, l'arribada del sol al seu punt més alt –el mes de juny– o al seu punt més baix de l'horitzó –el mes de desembre– rep el nom de solstici –de solstici, o el "sol està"-. Durant l'any tenim dos equinoccis, el de primavera i el de tardor, i dos solsticis, el d'estiu i el d'hivern. Són moments importants de l'any, amb uns clars efectes sobre els temps meteorològic, sobre la vegetació i els cultius. L'agost és el mes més calorós de l'any: *A l'agost bull el mar i bull el most*. A finals de mes solen començar les tempestats que duen les primeres pluges després d'alguns mesos de no ploure: *Per sant Bartomeu, tronades arreu*.

Septembre, setembre, era el setè mes dels romans, el seu nom deriva de *septem*. En el calendari actual ocupa el lloc novè. Del dia vint-i-un al vint-i-dos entra el sol al signe de Balança i així comença la tardor per a tots els habitants de l'Hemisferi Nord, i la primavera per als de l'Hemisferi Austral. El temps és

encara molt assolellat, però no tan calorós com l'agost, les nits comencen a refrescar: *Setembre a la tardor, torna la calor; A la tardor, ni fred ni calor*. Els dies es van escurçant i la gent cerca la calor: *Per sant Miqueló, que faci bona*

En el seu temps en sabia molts, i en contava, de refranys, madò Catalina Verger Cloquell "de Son Sastre" o "Cosme" a qui veim a una foto de 1928 amb els seus fills Llorenç Mayol "Fideuer", de 3 anys i el seu germà, de mesos, en braços de sa mare, Joan "Fideuer" o "Forner" (com avui se'l coneix)

calor. Les pluges de setembre són molt esperades perquè refresquin els camps i omplin els pous: *Quan plou al setembre, la tardor ja entra*. El sol de setembre fa madurar les fruites de la tardor, com el codony: *El sol de setembre, madura el codonyer; Al setembre, cull les pomes abans que no vinguin les bromes; Per sant Miqueló, les figues són mel*.

Octubre, octubre, era el vuitè mes del calendari romà. Actualment és el desè del calendari gregorià. És el mes de la plena de la tardor, assolellat, però amb les nits fredes i humides: *L'octubre, octubret, se n'emporta la calor i ens du el fred; L'octubre fred, mata el cuquet*. Comencen a ajuntar-se al voltant del foc en les nits: *Quan a l'octubre es fa fosc, cerca la vora del foc; A l'octubre, fuig de l'ombra i cerca el sol*. Maduren les darreres fruites de l'any: magranes, cakis, gínjols, serves i nesples: *A l'octubre, la magrana madura*, però tanmateix *De fruits d'octubre, ningú no en viu*. Comença, altra volta, les feines de conrear la terra: *Quan l'octubre és arribar, sembla el sègol, l'ordi i el blat*.

November, novembre, el novè mes del calendari romà. Ara és l'onzè del calendari actual. Cada vegada més el dia s'acurça i la nit s'allarga. És un mes fred: *Quan novembre ve, abriga't bé; De novembre enllà, agafa una manta i no la deixis anar; Per santa Catalina, el fred entra en la cuina*; i encara: *Novembre acabat, hivern començat*. Sant Martí esdevé un miratge enmig d'aquest fred: *Per sant Martí, el dia és coquí. Al novembre, es cullen pinyons i botifarrons*, és el temps de les primeres matances: *Per Sant Martí, mata es porc i enceta el vi*. És també el temps dels crisantems, el temps de fer foc a la xemeneia: *Per Tots Sants, ses faves nades o sembrades*.

Desembre és el més del solstici d'hivern, punt d'inflexió que marca la resurrecció de la llum del sol. De manera imperceptible e dia anirà creixen, encara que queda molt d'hivern per davant. És un mes fred, i de molt de vent: *El desembre tremola el vent i l'home més valent*. Hi ha una preocupació constant per la foscor i la manca de calor, síndrom de vida i d'alegria: *Per santa Llúcia, un salt de puça; Per santa Llúcia, s'escurça la nit i s'allarga el dia; Per Nadal, el dia s'estira un pam i Per sant Esteve, una passa de llebre*.

Felip Munar i Munar

Montuiri

971 646 460

Bar Can Pieres

50 anys, ben mirat, són molts d'anys

Si tractàssim d'entendre el concepte de temps còsmic, emprant per això la hipotètica mesura d'aquella cosa mai entesa emperò cada vegada més avinent: *No tuvo principio ni tendrá fin, segur, ens perdríem*. Si baixàssim un escaló limitant-nos el nostre sostre d'estrelles, allò que veim cada nit, tampoc ho tendríem gens fàcil quan començàssim a manejar distàncies i temps mesurant amb anys-llum. Encara un altre escaló més avall, quan parlant de la història de la nostra terra ens diuen que començà a fer-se rodona fa tants de cents de milions d'anys, que fa tres o quatre milions un determinat tipus de moneia es posà dreta i començà a caminar a dues potes, que només fa quatre-cents mil anys a Heilderberg, vuit-cents mil a Atapuerca, vertaderes comunitats d'*humanoides* ja es congregaven per fer una vida relativament organitzada, el nostre capet s'embulla i mescla milers amb milions, com qui mescla ous amb cargols.

Cinquanta anys podfem dir, que és una mesura de temps que tothom pot fàcilment entendre o abraçar. Ve a ser la vida útil d'una persona, si li llevam, per un costat, els anys d'una infantesa poc assaborida per les seves presses i, per l'altre, aquells anys en què el feix portat a l'esquena ens fa caminar acalats; si llevam, dic, aquests manycs queden més o manco el que entenem per vida útil, queden dues fites que abracen comunament uns cinquanta anys. Per això cinquanta anys dins la història de la humanitat, i encara més, dins el temps de l'univers, es menys que una gota de rou dins la mar, cinquanta anys duits a prop de nosaltres són, ni més ni manco que la vida d'una persona.

Cinquanta anys és la fita que properament complirà **Bona Pau**. Hi caben dins la seves fulles totes aquelles vivències bones i dolentes que tenen cabuda dins la vida de qualsevol de nosaltres.

Quan es vol fer l'elogi d'una persona cabdal es diu: "Ha estat un home recte, ha tingut sempre criteri, no ha anat d'embulls..." "Siau qui sou", escrigué qualcú, tan curt i bo de dir com llarg i mal de complir. Hi ha massa engatussaires, *bota-fumeiros*, de paraula buida que agafant-nos per la gorga de la nostra vanitat ens fan esser sovint allò que no som.

Bona Pau, com a cosa viva, tingué una infantesa on cada dia descobria un nou demà, s'estirà com el jovent s'estira, es a dir sense adonar-se'n i començà a gaudir d'una maduresa ben merescuda. Centenars de gloses, de receptes, d'entrevistes, de semblances, milers i milers de fulles parlant de les coses de Montuïri no són altra cosa que el reflex diari del sentir d'un poble. Sense aspiracions d'omplir pomposes biblioteques, **Bona Pau** ha estat al llarg de cinquanta anys part de cada família montuïrera fent la feina, santa feina, de conhortar el qui veïnat o llunyà cercava a les seves fulles un glop de l'oratge que davalla de cada un dels nostres empinats carrers.

Mai es podrà escriure una història de Montuïri sense entrar fulla a fulla a cada un dels nombres que han anat sortint de **Bona Pau** perquè per damunt de tot **Bona Pau** és història i, com tots sabem, la història, ens agradi o no, no es canvia, s'assumeix com a part de la identitat d'un poble.

Per això he estat tant temorenc quan amb motiu de respectables opinions hi ha hagut, mesos enrere, i encara fa poc, una certa "moguda" per canviar **Bona Pau**. Venturosament tenc l'esperança que el bon seny ha vençut i mai **Bona Pau** serà una revista política, ni econòmica, ni literària; serà ni més ni manco una subtil cordeta d'unió que anirà mes rere mes de

portal en portal del poble.

Hi ha qualificades plomes que honoren les fulles de la revista. Ho fan gratis i sens dubte les seves col·laboracions serien ben pagades a un altre lloc. A tots ells —poetes, investigadors, articulistes, historiadors, recopiladors de tradicions camperoles, prosistes que fan poesia, glosadors i *marujas* d'En Xerrim— els deman que continuïn amb la seva tasca, deixant, això sí, que **Bona Pau** segueixi essent així que ha estat fins ara: una fulla per a tothom.

Si els que per elecció els toca el deure de tirar davant, i els que pel mateix motiu ara tenen el seu lloc a l'altre banc, saben fer ús de la seva mesura, han de tenir sempre les portes obertes a **Bona Pau**. No es pot oblidar que el polític no és més que un servidor del poble a qui, per tant, constantment ha de donar compte.

Sols l'empenta de tot un poble expressada sempre, això sí, amb el respecte que mereix el que ens ha de llegir, pot garantir que d'aquí a cinquanta anys els nostres néts estiguin preparant amb tota il·lusió el centenari de **Bona Pau**.

Biel Camps i Ferrer

Taller mecànic Planxa i pintura

Constantino Ruiz González

C/ Ramon Llull, 46

• Tlf. 64 61 84

• Montuïri

CARTA A GABRIEL GOMILA

Apreciat amic:

Hem sabut Biel que has deixat de ser col·laborador de la Revista **Bona Pau**. Ho has deixat silenciosament, sense fer renou, com et correspon per caràcter, per tarannà. I possiblement hauries preferit no aixecar pols, que la teva decisió passàs desapercibuda...

Assumint el risc d'haver trencat un desig teu, nosaltres necessitam dir en veu alta que ens dol la teva lícita decisió perquè la teva llarga història com a cronista està íntimament lligada a la història dels montuïrers, a aconteixements molt significatius i a fets rellevants, sempre amb la diversitat temàtica que oscil·la des de l'esport, a l'educació, a la cultura en general.

Hem esbrinat tota la publicació del mes d'agost per trobar alguna referència a la teva decisió, en forma de disculpa, en forma de justificació. No hi hem trobat res. Ni un breu comentari. Sols l'omissió del teu nom al Consell de Redacció.

Des de la diversitat, des de la coincidència, des de la divergència, reconeixem l'aportació necessària de la teva tasca a la vida social i cultural montuïrera i és per això que volem mostrar el nostre més ferm desacord en el fet que desafortunats aconteixements mal gestionats pels propis responsables de la revista - davant la pressió de col·laboracions oportunistes i absolutament frívols- ha-

gin derivat en el doblegament de les expressions democràtiques en les quals has participat i, sobre tot, no hagin sabut evitar la teva renúncia.

Sabem per coneixença, per camí fet,... que no sempre totes les decisions són definitives. Desitjam, reclamam, que la teva tampoc ho sigui. Això voldrà dir, interpretam, que Montuïri haurà sabut reconèixer la teva capacitat de feina, el temps infinit de dedicació i que el debat obert i sincer s'haurà establert a les nostres converses.

Una abraçada.

Magdalena Pizà Gomila
(segueixen 43 signatures)

CARTA AL DIRECTOR

(Adreçada a Gabriel Gomila)

*Sr. Director de Bona Pau. Esper ven-
gui a bé publicar la següent carta.*

He rebut **Bona Pau** del mes d'agost i, com sempre, la primera ullada és ràpida, sense posar massa atenció en escrits, fets o coses en particular. M'interessa veure si surt alguna col·laboració meua, o no. I si surt, com surt.

Ha estat a la segona repassada quan me n'he adonat que el teu nom no apareixia al requadre de la contraportada. Què passa? Tan acostumat a llegir el teu nom després de tants anys, i ara no hi és?... **Bona Pau** no té Redactor en Cap!!

És una errada d'impremta? No... ja sé que no... És un despropòsit que no té res a veure amb impremtes.

Ja fa temps, pot ser set, vuit, nou

anys,... record un sopar en homenatge teu. El director volia agrair-te vint-i-cinc anys com a col·laborador,... vint-i-cinc anys! Són molts. A les postres i amb unes paraules preparades **Bona Pau** agràia la teva tasca. Vint-i-cinc anys, i els que han passat des d'aleshores. Fixa't els anys que fa. I ara això,...

Què ha passat Biel? Algú ha perdut el seny? Algú s'ha deixat manipular? **Bona Pau** ja no és el que era? Has decidit deixar la revista i els teus motius tendràs. Ho respect, però són entesos i compartits per a tothom? No vull jutjar. Per tant, no és la meua feina valorar el que has fet al llarg d'aquests anys. Has opinat, has fet una bona tasca, t'han reconegut el teu esforç, valoren les hores que has dedicat a fer, jo que sé, Biel, has fet de tot! Que si parlaves per la ràdio de futbol, que si jornades esportives, d'*espique* a les festes dels Reis d'Orient, redactor de **Bona Pau**,... de tot. Que cadascú de nosaltres faci resum i anàlisi de consciència dels seus actes i fets.

Vaig començar a col·laborar, i no sempre de manera sistemàtica, gràcies a les teves demandes ja fa més de vint anys. Tu feies de pont entre la direcció de la revista i jo. No m'agrada el que ha passat. No m'agrada gens. Ni el caire "groc" que últimament, i segons els meu parer, ha agafat la revista. Tampoc m'agrada la teva decisió de deixar el vaixell d'aquesta manera. No m'agrada però ho entenc. Després de tants d'anys, això. No és just.

La història ben feta, digna i honesta s'equivoca poques vegades; la manipulada, sempre. En el teu cas, serà la primera la que farà justícia.

Una abraçada del teu amic

Mateu Rigo Bonet

*Professor IES Sineu i fins aleshores
col·laborador de Bona Pau*

Restaurant
Cafè Carboner

(DIMARTS TANCAT)

REFRESCS DE NOCES, COMUNIONS, BAPTISMES...

Ctra. Manacor, km. 28 • Tlfs. 971 64 65 04 - 971 64 40 66
07230 MONTUÏRI

Escola de Música

Informació

Dades per a la matrícula: De dia 3 a dia 14 de setembre. Cada horabaixa de les 17h a les 19'30h. Els alumnes que han fet la pre-inscripció han de confirmar també la matrícula.

Inici de curs: Dia 17 de setembre.

Per consultar els horaris, aquests estaran exposats a l'Escola de Música a partir de dia 12 de setembre.

S'ha dit que... PER MONTUÏRI

Encara roben cossiols, els vespres, en el carrer Major. I això que ja hi ha gent que els entra els vespres. Fins on hem arribat!

***

El fet de posar cadires per contemplar el cinema a la fresca va causar bona impressió. Tanta que qualque vespre encara n'hi hagués pogut haver més.

***

Qualcú que no estava molt d'acord amb la sabiduria de Salomó, ja fa temps li féu aquesta glosa, que ara ens han fet arribar:

Salomó qui és tan sabut
una dona el va enganar;
tota la nit el fe estar
a dins un covo assegut

***

Que hi anaven de satisfets els conductors de Karts en Es Dau: un bon ambient, expectació, conducció gratuïta, molt de cas, premis a balquena... i cap accident! Què voleu més!

***

Va ser una llàstima que la majoria homenejats a la festa de la 3ª Edat se n'anassin quan el concert de música sols era a la meitat. I això que tocaven per a ells!

***

Quan el dissabte de Sant Bartomeu els cossiars acompanyaven el clero a completes es posà tanta gent entre els cossiars i els capellans que aquests varen haver d'anar tan enrere que qualcú confongué uns amb els altres. Per això un va dir: "Si es capellans duguessin sotana ja els destriarien bé!"

***

Es considera la possibilitat de tornar passar el tren per Montuïri. Els comentaris, però, són anodins.

***

¿A posta o sense voler, van xocar el cotxe del batlle amb el de Pere Sampol?

***

Ara, a més de sentir moltes queixes pel mal efecte de les "ceres" es-

penyades, molta gent també s'exclama demanant que arreglin o repiquin les pedres que han esdevingut massa llises a l'enllaç de l'empedrat amb l'asfaltat. Ja n'hi ha molts que hi han llenegat... i això que no havia plogut.

***

Els brètols ("gamberros") en fan de ses seves quasi cada divendres el vespre. Un divendres del mes d'agost pegaren foc a un contenidor devora s'amarador i un altre se'n dugueren la bandera catalana que rodejava el cadafal. S'espera que aquests no siguin de Montuïri.

***

Alguns del montuïrers que amb vaixell donaren la volta a Mallorca dia 15 d'agost varen venir tan marejats pel temporal i per les moltes hores de navegació que en arribar aquí confessaven no haver gaudit massa.

***

Qualcú hauria d'explicar d'on cobra l'arquitecte, ja que si és a càrrec del pressupost de l'Ajuntament hauria de tenir clar al servei de qui està. Se senten moltes queixes per l'excess de *paperum*.

***

Fins a la darrerria de juliol la gent es demanava qui seria enguany el "Dimoni", encara que molts apuntaven pen Tomeu de sa Farinera (o de Cas Carboner). Però, una setmana abans de Sant Bartomeu es va rompre una cama i va haver de tornar ser en Juanjo.

***

Els qui assistiren a la inauguració del XXIX Torneig de sa Llum pogueren contemplar una amollada de coets tan agradosa com la del dia de la revetlla. Fou un espectacle meravellós.

***

Els "quintos" es tornaren manifestar per les festes: organitzaren una tremonada, una jimkama, un ball... Per això es comentava que és molt grat que s'hagi establert una tradició, encara que la "mili" sia professional.

***

L'espectacle de la nit de Sant Bartomeu en va complaure pocs. *Els Pirates*, per poc, s'endugueren l'auditori. Però la resta del programa, en general, va satisfer. I... molts d'anys.

En Xerrim

Restaurant

PUIG DE SANT MIQUEL

**Cuina mallorquina
Forn de llenya**

Ctra. de Manacor, km. 31 • Tlf. 64 63 14 • Montuïri

L'AJUNTAMENT INFORMA

UN ANY MÉS L'HARMONIA, AMISTAT I BON HUMOR HAN ESTAT PRESENTS A LES FESTES DE SANT BARTOMEU

Unes festes que com cada mes d'agost començaren amb la celebració de la nova edició del Torneig de Sa Llum, el qual es va desenvolupar des del dia 5 i fins el 17 d'agost en es camp "Es Revolt", amb bon joc i amb gran esportivitat.

El pregó de festes, a càrrec de Catalina Verger i Ferrer, va encetar de ben de veres les festes del nostre Patró, que enguany han comptat en diferents novetats com per exem-

Catalina Verger,
la pregonera d'enguany

ple la celebració en Es Dau d'una cursa de Karting quedant en primer lloc el montuïrer Tomeu Verger i el tercer lloc també per un altre montuïrer Toni Verger. Un altre novetat va ser la retransmissió en directe per Radio Murta, 91.8 de la FM, dels diferents actes litúrgics que durant aquest dies s'han celebrat. Dins els actes d'homenatge a les persones majors l'Ajuntament va retre un emotiu reconeixement a les

dues persones de més edat de Montuïri: Sebastiana Vich Verger de 96 anys i a Andreu Alcover Ribes de 95 anys.

Seguint amb els homenatges, l'Ajuntament va voler agrair a Juanjo López els seus vint anys de tasca com a "Dimoni" a les nostres Festes i per tal motiu li va concedir una placa commemorativa i una reproducció en bronze de la careta del dimoni.

L'Ajuntament de Montuïri seguint amb la col·laboració iniciada l'any passat va entregar al Pare Joan Amengual sis-centes mil pessetes perquè es pugui seguir amb la construcció de l'escola de pre-escolar i les cuines al poble de Sant Pedro de Sula, a Honduras.

Volem destacar la gran participació i qualitat en la 7è edició de la Setmana fotogràfica un total de 42 inscrits dels quals 38 varen presentar les seves fotos, resultant guanyador el conjunt de fotografies presentades per Sebastià Deyà Bauzà, com a segon premi: Llorenç Capellà Mayol, 3er: Joan Vicenç Alcolea Quadrado, 4t: Josep Mª Benet Estrada, 5è: Maria Rosa Camps Serra i 6è: Mateu Gomila Nicolau.

Les exposicions també han estat presents i en gran quantitat i qualitat a les nostres Festes, aquestes exposicions foren possibles gràcies a la participació de Margalida Mateu, Aina Mir, Nadal Ferragut, Joan Miquel Lladó, Cristine Roelandt, Pep Torres, Pep Bonet, Paco Llavina, Bernat Colomar i Ricard Berenguer.

Des de l'Ajuntament volem agrair la col·laboració dels Quintos-83 en l'organització de diferents actes i també al grup d'esplai "Es Turonet" que s'han encarregat de coordinar els diferents jocs que estaven programats per als més petits de la vila.

Un any més la feina de preparació de les festes de Sant Bartomeu s'ha vist compensada amb la gran participació de tot el poble i de totes les persones que any rera any també ens visiten per poder gaudir, juntament amb el poble de Montuïri, de les nostres tradicions, dels balls dels cossiers i les corregudes del dimoni. En nom de tots els que, amb molt de gust, preparam les festes:

Moltes gràcies i molts d'anys.

Gelatada de Gent Gran *

Dia 5 d'agost davant la piscina d'Es Dau l'Associació de Gent Gran va oferir una gelatada als socis i simpatitzants a la què hi assistí la nova Consellera Dolça Mulet, la qual fou molt aplaudida. Acabà amb un ball amenitzat per una orquestra.

Nova carnisseria

A Ca na Serra, al carrer Ramon Llull, 9, dia 13 es va inaugurar una carnisseria. Allà s'hi servirà sobretot carn mallorquina, productes casolans, pre-cuinats i també vins de diferents especialitats mallorquines.

Nova botiga d'energia solar

Dia 17 fou inaugurada a l'avinguda Es Dau, 51, la tenda d'energia solar "Son Picornell", regentada per Josep Tarragó, a la qual s'hi podran adquirir particularment aparells d'energia foto voltaica, eòlica i tèrmica.

Patronat de Música

Sopar a la fresca

Seguint en la mateixa orientació de l'any passat del sopar a la fresca a benefici de Nicaragua, per dia 27 de setembre el Patronat organitzarà conjuntament amb la Parròquia de Montuïri un sopar-festa al Puig de Sant Miquel, els beneficis del qual aniran destinats a la nova il·luminació del Puig i a l'Escola de Música. Es vendran tiquets a 1.000 pessetes per a adults i 500 pessetes pels nins/es als comerços. També els podreu adquirir a través de les persones vinculades a l'organització. Anima-vos a participar. La vostra col·laboració és necessària. Gràcies.

Presidència, autors i presentadors del llibre La Guerra Civil a Montuïri

Presentació del llibre *La Guerra Civil a Montuïri*

Com si fos un acte més de les festes i emmarcat dins el programa, el vespre de dia 22 fou presentat el llibre *La Guerra Civil a Montuïri (L'esclafit de la crispació)*, del qual en són autors els nostres redactors Guillem Mas i Miralles i

Antoni Mateu i Socias. Va parlar Arnau Company i Mates, coordinador de la col·lecció *La Guerra Civil a Mallorca*, poble a poble, i en féu la presentació el professor de la Universitat, Sebastià Serra i Busquets. Tant de públic n'estava interessat que no va cabre, ni de molt, dins el saló d'actes de l'Ajuntament.

Ferreria Rafel Miralles

Més de 20 anys
treballant el ferro

Carr. Palma-Manacor s/n • Telf. 971 64 62 88 • Montuïri

bar

Ca na Poeta

music

Carrer Major, 7 • Telf. 64 65 29 • Montuïri

Josep Serra Sureda "de s'Hort des Pont"

Viu a la nostra vila des de l'any 1975 i es considera un montuïrer més

Va néixer a Porreres el 31 de juliol de 1955, però des de l'edat de 20 anys viu a Montuïri. Més de la meitat de la seva vida l'ha passada al nostre poble. Ens estam referint a Josep Serra Sureda, en "Pep de s'Hort des Pont", una persona que coneixem des de fa temps i amb la que ens uneix una bona amistat.

Els qui el tractam tal volta el consideram parc en paraules. Pot ser ens equivoquem. En realitat el que fa quan es comunica amb el públic –al qual serveix– és expressar-se d'un mode breu i concís, amb les paraules precises i amb to baixet. Si hi ha un poc de trull dins el bar restaurant que regenta, has de tenir molt d'esment per captar-lo.

Durant l'entrevista hem conegut l'altra cara de la seva personalitat, l'hem anat descobrint més a fons. Dins una certa reserva és comunicatiu i ens ha tret a llum una simpatia i un sentit de l'humor que no esperàvem.

Mitjançant el present diàleg esperam que els nostres lectors també el coneguin més de prop.

Separat. Té dues filles: Marta i Maria de 17 i 15 anys respectivament.

De nin anava a classe a Porreres, el seu poble, però més tard passà a estudiar a l'Institut de Felanitx. Quan tenia el 6è de Batxiller deixà els estudis per

desavinences amb un professor.

– Lamentable –comentam–, i després a què et dediques?

– Treballava com a manobre de picapedrer i en l'estiu collia albercocs, aplegava ametles i garroves a ca nostra... feia de tot, no estava mans fentes.

– Feres el servei militar...

– Sí –ens diu somrient–, precisament el vaig fer a Montuïri, a la Creu Roja,

quan Sanitat tenia una rulot davant l'Hostal. Després vaig passar al nou centre de la Creu Roja del Revolt quan l'inauguraren.

– Parlem del teu pas per l'Hostal, si ho trobes.

– Quan se'n va anar l'amo en Pere, a l'entorn dels anys 1976-77 ens posàrem d'acord amb ell i en Miquel Mairata. Jo vaig ocupar el lloc de l'amo en Pere. Aleshores vaig estar a l'hostal durant set o vuit anys.

– Quant d'anys fa que vius a Montuïri?

– Des de l'any 1975.

– Es pot dir que ets ja un montuïrer més.

– En efecte. Reconec que estic més lligat a Montuïri que a Porreres. Al meu poble l'aprecii, però hi vaig poques vegades. Excepte els homes de la meua edat o més vells, als joves ja no els conec. Visc a Montuïri i com has dit em consider un montuïrer més; aquí he fet molts bons amics i amb les persones d'aquest poble m'hi sent molt bé.

Es retura un moment i el seu somriure es fa més obert quan continua.

– A vegades en to de broma he dit a les meves filles: tal volta jo me'n vaig a viure a Porreres. La seva reacció ha estat ràpida i contundent: "Si vos n'anau, mon pare, hi anireu tot sol; nosaltres quedarem aquí". Ens sentim molt bé a Montuïri.

En Pep ens ho conta amb satisfacció.

– No és necessari ser molt observador per veure que tens una clientela incondicional, especialment els fins de setmana. Quines són les preferències gastronòmiques dels teus clients?

– El què demanen freqüentment és el peix fresc, que sempre procur tenir; carns torrades i seleccionades entre més varietats de plats com qualsevol altre restaurant. També feim el nostre pa amb oli. No disposam de menú.

– Cada restaurant o local semblant a aquest sol tenir un clima humà determinat. Quin ambient és el què es

respira en el teu establiment?

– Molt atractiu. La gent ve a sopar, però després de l'àpat poc a poc la vetlada se sol anar transformant amb una tertúlia molt animada que s'allarga a vegades quasi fins a la matinada.

– Quin tipus de clients freqüenten el teu local?

– En general sol esser gent relativament jove, amb una elevada dosi de bon humor, molt preparada i adequada per a una conversa de sobretaula. L'atmosfera que sura dins el local és plaent i molt agradosa.

– I... el client sempre té raó?

En Pep ens mira rient d'un mode suau. La barba li deu picar un poc i se la grata abans de contestar.

– El client –contesta– sempre vol tenir raó i procuram donar-la-hi.

– Quina diferència hi ha de les consumicions de fa uns vint-i-cinc o trenta anys amb les d'avui. Han canviat molt les preferències de la gent?

– Mira: fa tres dècades es consumia molta de cassalla i conyac. Ara una botella de cada un d'aquests productes basta per una setmana. Avui el que es de-

mana més és la cervesa, el vi, l'aigua embotellada... Entre les begudes de més graduació destaca el consum de Whisky, ginebra i combinats. Hi ha una particularitat molt curiosa: els homes d'edat solen demanar un cafè i conyac, un costum que rossegueu d'anys enrere. Els joves volen un cafè amb una botella d'aigua; els vells prefereixen qualsevol cosa abans que l'aigua, a més, sembla que els ve esquerra mà pagar-la. No és estrany, han viscut una altra època, un altre temps.

Estam dubtant abans de fer-li la següent pregunta, però ens decidim.

– Se sol veure a vegades, nit avançada, generalment, algun client que aprofitant una relativa calma, que pot haver-hi dins el local, cigarret entre els dits, els colzes damunt el taulell i envoltat d'una aura de misteri, sembla que està cantant en veu baixa les seves aventures i desventures a l'encarregat del bar. Ens equivocam o existeix aquest personatge?

En Pep ens mira entre sorprès i divertit.

– En efecte, aquest personatge existeix. Sortosament, però, no n'hi ha

molts, però sí. Si els donassis corda no acabaries en tot el vespre. El qui serveix el bar en aquest cas sembla una espècie de confident, quasi com un confés o similar que escolta els infortunis i contratemps d'aquest ser solitari sense fer cap comentari. Quasi sempre només escoltant.

– Si et va bé passarem a altres temes més personals. Quines són les teves aficions?

Sembla que li hem encetat una matèria interessant, perquè el seu rostre s'ha il·luminat.

– M'agrada molt la fotografia, de tal manera que quan era més jove em vaig muntar un laboratori a ca nostra per a les meves fotos. La música també m'estira molt i el cinema em du venut. Mira si tenc aficions. Les meves preocupacions, la meva feina han fet que hagi abandonat la fotografia. Tampoc puc escoltar amb tranquil·litat la música que tant m'agrada. Fa anys que no he entrat a una sala de cinema... No saps com lament aquesta situació i com enyor totes aquestes coses.

En el seu semblant s'ha anat dibuixant
(Continua a la pàgina següent)

Camí de Ca'n Tamos, s/n
07230 - Montuiri
Tel./Fax: 971 64 66 49
clivetmontuiri@airtel.net

Clínica Veterinària

- medicina general
- vacunacions
- cirurgia
- raig X
- ecografia
- animals exòtics
- perruqueria
- .....

CONCERTAU HORA

(Ve de la pàgina anterior)

un gest de contrarietat, una certa amargura quan s'anava expressant.

– Quin tipus de música és la del teu gust?

– La que s'estilava dins les dècades del seixanta i setanta.

– Què opines del futbol?

– M'agrada com esport, per fer la travessa i també un comentari amb els amics, però...

Roman un moment indecís.

– Però...?

– El futbol s'ha convertit en un negoci de duros.

– Per tant, aquests darrers fitxatges multimilionaris...?

– Són un absurd –contesta–; "això és pixar fora de test". El futbol com esport no és el que era.

– Què ens dius de la literatura?

– M'agradava molt la lectura, però, com he dit abans, em manca temps. Ara només llegesc revistes.

– Què opines després de llegir la premsa i haver vist els telediariis?

– Em dona molt que pensar el fet que després de donar-nos notícies, per exemple, dels terratrèmols d'Amèrica Central o del Sud-est asiàtic amb milers i milers de víctimes i la fam i misèria escampades per Àfrica, els mitjans de comunicació al cap de poc temps no en parlen massa més i ens oblidam de la gran quantitat de gent que necessita la nostra ajuda.

– La societat occidental devoradora d'informació i consumista cent per cent, ha evolucionat notablement en quant a benestar social, prenent avantatges a altres ètnies arreu del món. La pregunta és: On va aquesta societat? Quina meta té avui cada un dels seus elements que la formen? L'interrogant va lligat a la pregunta anterior.

– On va la nostra societat...?

Queda un moment indecís.

– Jo també, m'ho pregunt –contesta ell.

– Anomena un personatge que segons tu s'ha distingit dins la història de la humanitat.

– Admir Leonardo da Vinci. Fou un avançat del seu temps.

– Un film de l'època en què freqüentaves les sals de cinema i que et causà un cert o fort impacte?

– "Una Odissea del espació" i "La naranja mecànica".

– Quin és el moment o les hores del dia en què et sents més bé i per què?

– Mira... no sempre. Però a vegades passat mitja nit, quan no hi ha clients i a punt de tancar, vénen alguns amics de visita, persones totes que ens dedicam al mateix treball. Ens asseim, conversam i oblidam les preocupacions de durant el dia. La tertúlia se sol allargar fins a la matinada. El temps va passant. Són moments... és temps de relax i molta tranquil·litat.

– Per acabar, Pep, què opines de les nostres festes de Sant Bartomeu?

– Les veig molt poc. Però les visc. Com tots els montuïers, també intensament. Som sincer. Pel meu establiment hi solen passar unes persones que només veig aquests dies i és molt agradable saludar-les. El que senten els montuïers, els qui han nascut a Montuïri, també ho sent jo. Són molts d'anys de convivència i amistat.

Ha passat el temps. La conversa ha estat agradable. A la sortida del local de l'entrevistat ens sorprèn un ventet viu del Nord que ens fer la cara i dona vida. L'horabaixa cau. Ens hem detingut. Al fons un sol opac, color de l'or vell, està quiet damunt l'horitzó, considerant si es colga o no. Immòbil, a través de les joves branques d'uns oms envia la seva darrera llum al poble, que es perfila daurat dins un cel blau obscur. Poc temps després un color vermellós serveix de fons a la serra de Tramuntana. L'astre rei ha decidit seguir el seu camí i desapareix dins l'infinit. La quietud és la nota dominant. Hem quedat uns minuts contemplant la natura, Els que resten del dia. Respiram fons i continuam la marxa.

Miquel Martorell Arbona

GLOSA

Agraïment a les persones que han fet possible que la gent malalta anàs a Lluç i els majors a la festa dels vells

Jo les gràcies vull donar a unes quantes senyores que fidels i servidores els malalts van a cuidar.

Quan a Lluç vàrem anar elles estaven present per sí a qualque moment ajuda haguessin de dar als malalts d'entre la gent.

Ara me queda agrair a senyores i senyors tot quant estan fent per mi, pels malalts i pels majors per fer festa a Lluç i aquí.

Gràcies a l'Ajuntament i als patrocinadors per alagar tanta gent fent festa en els majors.

Antònia Adrover Roig

Adrogueria i electrodomèstics

Antoni Mayol

Reparacions

25 anys d'experiència

Plaça Major, 10 • Tlf. 971 64 62 50 • Montuïri

Imatge i pensament

O Tempora! O Mores! (i III)

“No hi ha camí sense sortida (*nullum sine exitu iter est*)”. En llatí la paraula *exitus* pot tenir dos significats: el d'acció de sortir, sortida, camí per sortir, eixida; i el de mort, fi, terme, conclusió. A la carta 77, en la frase citada, Sèneca usa la paraula en el segon sentit. Jo em prendré la llibertat d'utilitzar la mateixa frase però en el primer sentit. No ens desanimem, acovardem, desmoralitzem, desesperem davant els nous camins, el canvi de costums. No: tot canvi té una sortida. Més concretament: davant les transformacions dels temps, no ens descoratgem, animem-nos a cercar-ne la sortida.

Respecte dels canviaments, els joves no solen tenir problema. Ells són el futur i acostumem conviure connaturalment amb les innovacions. Fins hi tenen gust d'anar al dia sense perdre el tren de cap manera.

Som els de més edat qui, de vegades,

miram els canvis de cua d'ull, difícilment entrant-nos per l'ull dret, no amb bons ulls. La mudança ens és incòmoda, ens treu del solc conegut o fins de polleguera.

Lectors de més edat, intentem mirar serenament la fotografia que avui ens presenta aquesta secció. Recordem la foto que **Bona Pau** ens mostrava el mes passat: una filera de cotxes amenaçava els pacífics ciutadans que prenién la fresca. Avui els cotxes han guanyat i són els nous amos dels carrers. Amb ells ha arribat un nou món; els carros d'antany han quedat superats, marginats, reduïts a peces de museu. Oh temps!

Reconeixem la fotografia? És

Montuïri. Si prescindíssim dels non del rètols, podrien ésser dos dels quatre cantons de qualsevol poble. Mil i un pobles estan envaïts pels mateixos senyals de tràfic. El Rei-Cotxe els ha guanyat ocupat. Carres i carreteres li rendeixen tribut aquí i allà. Tot està sotmès a les seves necessitats i conveniències i vianant ha hagut de vinclar els genolls reverentment o agenollar-los a terra. La producció seriada de cotxes iniciada pel senyor Henry Ford ha canviat l'aspecte dels nostres carrers, dels nostres costums i fins de nosaltres mateixos. No obstant, reconeixem el creuer: trobam d'Emili Pou i Ramon Llull, quasi a l'entrada del poble si venim de Sant Joan És Montuïri.

No hi ha camí, canvi, nou costum sense sortida i això ens ha d'animar radicalment. Però el trobar-la és treball personal i intransferible. No hi ha fórmules fixes, solucions estàndards. Hi ha tantes sortides com individus i l'individu és incontablement multiforme.

Per altra banda sempre coneixem i admiram algú que sap adaptar-se. No només «any nou, vida nova», sinó «arribat nou, nova situació, nou costum, nou temps, vida nova». No és insensate: lluitar per poder el que altres poden: ells sí, per què jo no?

Ningú em farà mentider si afirm que ens hem sabut adaptar, fins els de més edat, a la novetat del cotxe... Iddò així i a altres coses, almanco en les més importants i convenients per a la convivència generacional.

Josep Oliver i Ve

Continua a la venda el llibre

Montuïrers que han deixat petjada

Super Montuïri

Extens assortit

Gran varietat de productes d'alimentació

Peix congelat • Carnisseria

Xarcuteria • Panaderia

Fruita i verdura • Begudes • Neteja

I TOTA LA NOVA GAMMA DE "LEADER PRICE"

Av/ Es Dau, s/n

Tlf. 971 64 67 60

Montuïri

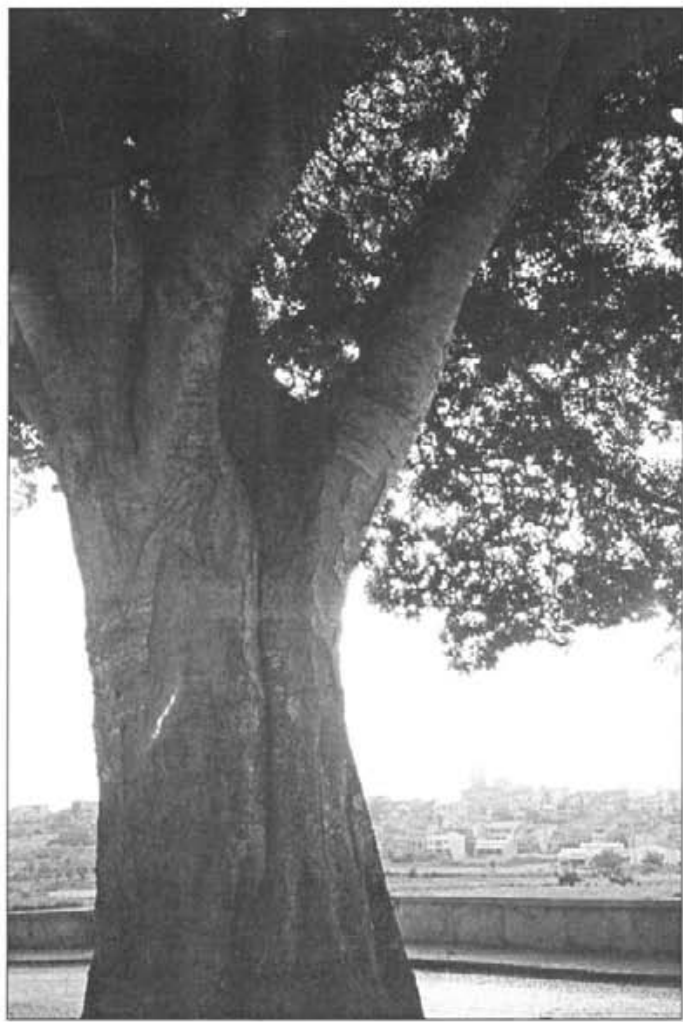
El primer Sant Bartomeu del segle XXI

En general s'ha seguit la tradició del segle passat

Les imatges dels actes més rellevants de les festes ens donen una visió del seu desenvolupament

Deu fotos mostren altres tants moments, si bé cal al·ludir les dues de la dreta: A dalt, una del guanyador del concurs (Sebastià Deyà), i a baix, el "dimomni" que ha estat i el que no pogué (però ho serà)

Al X Concurs de Conte Curt hi participaren 71 obres

Perdre els papers, de Josep Nogueroles, obra guanyadora

El concurs de Conte Curt Sant Bartomeu 2001, que des de fa 10 anys convoquen l'Ajuntament de Montuïri, la revista **Bona Pau** i el patrocini de la Corredoria d'Assegurances Gomila S.A., ha comptat en aquesta desena convocatòria amb setanta-una obres presentades, nombre que dista mol poc del rècord assolit per l'anterior edició (74 obres).

Si bé el concurs de Conte Curt té molt bona acollida, no podem dir el mateix pel que fa al concurs de Conte Curt Juvenil, que es troba ja en la sisena edició, i que està adreçat únicament als joves montuïrers, però que lamentablement s'ha trobat mancat de participació. Volem aprofitar, des d'aquí, per convidar a participar en les properes edicions tots aquells menors de 25 anys que gaudeixen del fet d'escriure i animar aquells que malgrat que no ho hagin provat se senten temptats a començar a fer-ho algun dia.

L'edició del 2000 marcà una fita en la història del concurs, per primera vegada -gràcies a l'avanç de les noves tecnologies- ens arribaren originals de fora de Mallorca. Enguany hem seguit en la mateixa línia i les narracions que ens han arribat procedeixen de Barcelona (40), València (13), Palma (5), Part Forana de Mallorca (5), Tarragona (4), Girona (2) i Castelló (2).

Cada 15 d'agost, festa de la Mare de Déu, com ja ve sent habitual, després del pregó de festes es fa públic el veredict del jurat. L'acte, que té lloc a l'església parroquial, registra nombrosa assistència.

El jurat d'aquesta X edició estigué format pel director i els redactors de **Bona Pau**, Onofre Arbona Miralles i Josep Oliver i Verd, la llicenciada en Farmàcia, Joana Maria Servera Sitjar i les professores de Llengua catalana i literatura, Francesca Martorell Fullana i Catalina Barceló Mayol.

La qualitat de les obres tant a nivell literari com a nivell lingüístic se supera edició rere edició, cosa que fa que la tasca del jurat esdevengui cada cop més complicada.

Premis

Primer premi, dotat en 125.000 pesse-

El jurat qualificador amb els guanyadors dels primer i segon premi

tes donades per la Corredoria d'Assegurances Gomila S.A., a l'obra *Perdre els papers*, de Josep Nogueroles i Mulet de Palma. L'autor, de 44 anys, és poeta i botiguer.

Segon premi, dotat en 75.000 pessetes donades per l'Ajuntament de Montuïri a l'obra *La nedadora*, de la psicòloga, de 52 anys, Maria Victòria Secall i de Fermentino, també de Palma.

Tercer premi, dotat en 50.000 pessetes donades per l'Ajuntament de Montuïri a l'obra *Armes químiques*, del periodista Nel·lo Navarro, de la Vall d'Uixó, de 41 anys.

Els premis del VI Concurs de Conte Curt Juvenil Sant Bartomeu 2001 quedaren deserts perquè la participació fou nul·la.

Josep Nogueroles acudí a rebre el premi, que li fou entregat pel director de **Bona Pau**, Onofre Arbona. Estava molt satisfet i poguérem comentar amb ell els detalls de la narració que més ens havien cridat l'atenció. Ens contà també que passa els caps de setmana per Montuïri, fet que explica que a la seva obra en surtin alguns indrets.

Maria Victòria Secall va arribar tard a l'acte i l'entrega del premi degué passar inadvertida per molts dels assistents, perquè la gent ja començava a sortir o bé a fer tertúlia entre uns i altres. Ella, malgrat que no pogué escoltar els aplaudiments que el públic li dedicà, tampoc no podia amagar la seva alegria pel guardó.

Catalina Barceló

BAR - RESTAURANT

Can Miquel

Menú diari i a la carta
Hamburgueseria i Pizzeria

(Dijous tancat)

Carrer Palma, 194 • Telf. 971 64 62 04 • Montuïri

LLIBRE NOU

La Guerra Civil a Montuïri de Guillem Mas i Antoni Mateu

Encara que s'hagin sentit veus criticant la inoportunitat d'aquest volum, més be se n'haurien d'escoltar d'altres de més valor emeses per especialistes en la matèria recolzant la publicació d'aquest llibre.

Avui ja en queden poques de les persones que els anys 1936-39 tenien suficient lucidesa per valorar els efectes de la Guerra Civil, motiu pel qual ara, mitjançant aquest exemplar les generacions

actuals i posteriors disposaran d'una eina de primera mà, escrita amb imparcialitat i que ens permet conèixer la situació política i social a Montuïri en els anys immediats anteriors i posteriors a la confrontació bèl·lica; i naturalment les peripècies al llarg dels tres anys de lluita armada, la qual, lamentablement, es va saldar amb la mort de 24 montuïrers entre els addictes d'un i altre bàndol.

Un llibre d'història local on, en general, s'hi troba reflectida la del primer mig segle XX, amb particular esment als anys de la república, de la guerra i postguerra. - O.A.

Edicions Documenta Balear.- Montuïri, 2001.- 152 pàgs.

el més gran

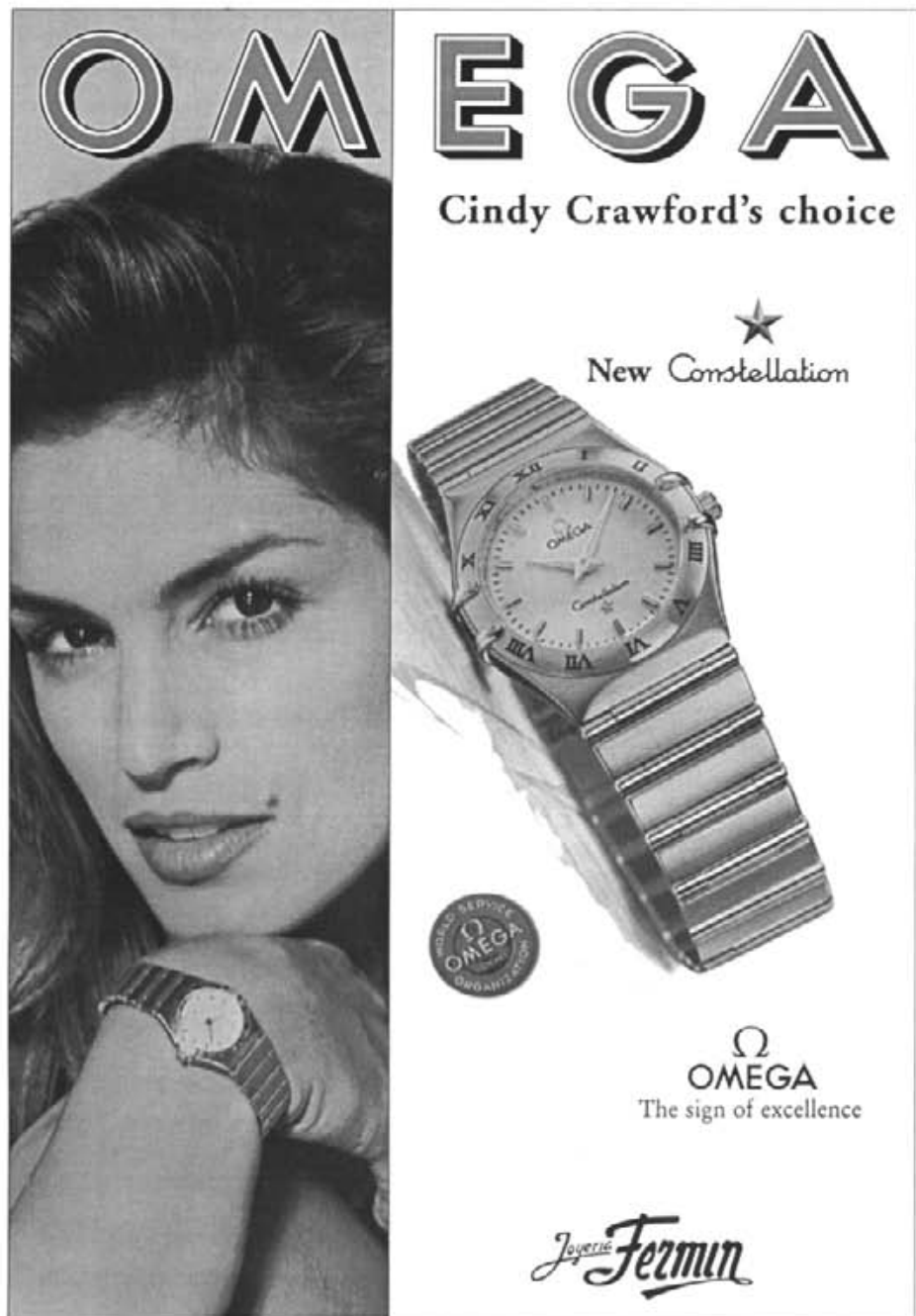
TARGETA GRAN

GOVERN BALEAR

"SA NOS TRA"

CAIXA DE BALEARS

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

OMEGA

Cindy Crawford's choice

New Constellation

OMEGA
The sign of excellence

Joyerié *Fermin*

centre
d'anàlisis
biològiques
s.a.

Anàlisis Clíniques

Antònia Sastre Barceló
Farmacèutica

Consulta: Dilluns, dimecres i
divendres: de 8'30 a 10 hores

Carrer l'Almoïna, 49
Porreres
Tlf. 971 64 70 84

Assegurances: Adeslas, Asisa-Muface, Agrupació Mútua, Axa-Mare Nostrum, Ineco-Caja Salut, Groupama, L'Aliança Novomèdic...

Codolades populars mallorquines (i II)

(Conclusió)

4

Quan acabaren es dia
i entraren a dins sa nit,
tot s'animal des convit
per allà se divertia.
Es porc blanc 'nava amb sa filla
des verro de Son Antic.

Es porc blanc volgué ballar
una jota aragonesa
amb una cabra maltesa
des cabrer de Sarrià.
És impossible explicar
la seva falagueresa.

Quedaren embadalits
quan el veren botejar.
Un xot gros li va tirar
setze rudes de confits
i eren es més petits
com a bolles de billar.

Un ca de bou de Llubí
i una cusseta bufona
ballaren sa "calistrona"
amb so brau de Santanyí,

i un moix d'Artà els va dir
que se torni repetir,
que no vos vengui a una estona.
Tots feren volta rodona
quan això varen sentir.

5

Per fer aquestes cançons
somniaut vaig treure 'copis'.
Una moixa de Son Gofis
carregada de gatons,
vestida amb uns faldons,
amb un gall ballava es xotis.

Uns set o vuit ratolins
que sonaven castanyetes,
un corb feia mamballetes,
i llavors dues moixetes
sonaven es ferreguins.

Una lloca cama curta
de devora es Galatzó
descalça, però amb gipó
va ballar una masurca.
Se travà amb un brot de murta
i es féu mal a un taló.
Tots es que hi havia allà,

Dins el local de la 3ª Edat encara de tant en tant, se'n senten, de codolades

quan la veren ajaguda
prengueren sa correguda
per anar-la a aixecar.
La pobra no pogué estar
ni drete ni asseguda.

Com al cas se va seguir,
es ball va quedar aturat
i tothom molt trastornat
sense sabre que fer-hi.
Es porc gras llavors va dir,
gràcies a Déu, fins aquí
tan bé com havia anat.

Es porc blanc va demanar
que surti es més corredor,
que vagi a s'embenador
que la vengui a visitar
i ell mateix ja dispondrà
quin remei serà el millor.

Partiren quatre terroles
an es poble a donar part
i pegant un crit amarg
una puça amb un sol salt
rompé dotze mil rajoles
per preparar tovalloles
que tenia en es reguard.

Va venir s'embenador.
Quan la va veure va dir
de sa sang d'un escorpi
i es cervell d'un saltigó
li hem de fer un bon untó
perquè pugui reblanir.

Tothom feia quant sabia
trobant-se en aquell cas.
Li feren un matalàs
de plomes d'una falcia

i una papanovia
la tapava amb un pedaç.

Quan llavors dues morenes
vengueren amb so carril
ple de pedaços de fil
i quatre covos de benes.

6

Tot això vaig somniar,
germanets, en una nit,
i ho vaig deixar escrit
perquè em pogués recordar.
I convit tots quants n'hi ha,
tant si és gran com si és petit,
si trobau que és divertit
ara ho podeu demostrar.

Si pel cas hi trobau faltes
an es paper que he dictat,
no heu de prendre formatat,
perquè és un fet somniat,
no és natural com ets altres.
No serien tan malaltes
si despert hagués estat.

Si algú de voltros volia
sabre això qui ho va llegir,
és un vell de Santanyí
que cent i un anys complia.
I ara està amb una filla
casada amb un de Llubí,
i los ha de mantenir
traginant carbó de pi
des Puig de na Binitria.

*I amb això s'entretenia
d'escriure amb bon mallorquí
en Joan Dolç i Rubí,
vesí de Santa Maria.*

PREFABRICATS

Manera

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

**FABRICACIÓ
DE
BALUSTRADA I
BIGUES DE TAU LÓ
IMITACIÓ FUSTA**

**Servei de transport
propri per a tota l'illa**

MAGATZEM I OFICINA:
Ctra. Manacor, Km. 28,5
07230 Montuiri (Mallorca)

Tels. magatzem: 971 64 67 44 • 971 64 60 95
Tel. particular: 971 64 61 73

Dendrodepuració

Pels mitjans de comunicació em vaig informar que a la depuradora d'Algaida-Montuiri-Pina s'experimenta un tractament terciari de les aigües brutes mitjançant **dendrodepuració**. Bona Pau el passat juliol publicava la foto de la inauguració.

Perquè les aigües brutes estiguin ben depurades no n'hi ha prou amb una ni dues filtrades, s'ha de fer allò que es diu el tractament terciari per obtenir-ne la depuració completa. Idò bé, ignorant el significat d'aquesta paraula em pregunt: que punyetes és **dendrodepuració**? Desitjós de saber-ho agaf el diccionari i no ho trob, cas gens rar ja que és una paraula composta, però si trob **dendrologia**. Ho defineix així: **Dendrologia**, ciència que estudia els arbres.

Atès a tal definició entenc que la dendrodepuració consisteix en la utilització dels arbres com elements de depuració de les aigües.

Molt encertat trob aquesta manera natural de tractament de les aigües. Els arbres, a més de donar fruit, fresca, ombra, embellir el paisatge tenen la qualitat de depurar la brutícia i la contaminació que els humans produïm amb un sistema 100 per 100 natural. Encara més, bastants castes d'arbres es troben a gust dins l'humitat encara que siguin aigües brutes i al mateix temps que treballen filtrant la brutícia creixen esponerosos.

Com que a Montuiri ens afecta molt (és la nostra brutícia), amb la finalitat d'escriure amb millor coneixement de causa, l'altra diassa, me'n vaig anar fins a la depuradora per veure sobre el terreny les diferents varietats d'arbres allà plantats i les maneres com es reguen.

La instal·lació consisteix amb tres parcel·les sembrades de diferents espècies d'arbres autòctons, alzines, poll, om, figuera, cirerer de pastor, garrover del dimoni, lledoner, murtrera, atzeroler, i fins i tot fruiters com el nesprer.

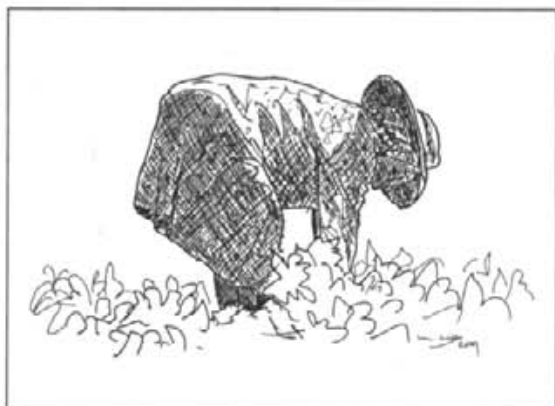
Unes sèquies drenades per recollir l'aigua que no poden absorbir els arbres condueix a una llacuna l'aigua sobrant i una vegada neta vessa al torrent. Un espès canyar fa de barrera absorbent i amortitzant de possibles renous i d'amagatall de fauna silvestre.

Molt important és que s'aprofiti aques-

ta aigua i es purifiqui mitjançant la propietat que tenen els arbres. Aquests, amb el seu arrelat, xuclen de les aigües residuals la matèria orgànica i l'aigua sobrant roman neta i a través del seu fullam respiren i amb la respiració ho filtren i ho retornen filtrat a l'atmosfera creant un medi ambient descontaminant i purificant i a més d'actuar com a filtre natural, quan hagin crescut, hi haurà al voltant de la depuradora un ambient i paisatge embellit i agradós, ja que romandrà amagada la construcció i la vegetació haurà purificat l'aire i no se sentiran desagradables olors.

També, com que la finalitat d'aquesta àrea d'arbreda no és l'obtenció de fruit, permet sembrar arbusts autòctons que potser estiguin en perill d'extinció.

Personalment ho he experimentat casualment amb les aigües brutes procedent de la rentadora de Son Pujol, (ca nostra). Les aigües residuals del wàter van a parar a una fossa sèptica, però les de la rentadora anaven a un clot perquè està instal·lada un tant lluny de la fossa. Idò bé, aquest clot sempre desprenia una degradable olor. Un tros lluny hi ha un redol de canyes i hi vaig dirigir la màniga del desaiquat. Aquestes es troben vora les figueres de moro i m'he sorprès de la capacitat d'absorció de l'aigua i lleixiuada procedent de les nostres rentades.

Montuïrera collint bledes

(Dibuix de Mateu Rigo)

Pus no he vist el bassiot ni s'ha sentit mala olor. I el remolí de canyes ho agreix, van molt verdes.

Atès a aquest petit experiment fa pensar, i crec és motiu de satisfacció per tothom, que això de **dendrodepuració** serà un èxit. Si funciona bé, tal com pronostiquen els entesos, en un futur proper el sistema terciari de depuració es farà mitjançant arbreda.

Per a completar l'embelliment i camuflament seria interessant que es proposàs al propietaris del seu voltant que també fessin plantades d'arbrat, ja siguin figueres, ametllers, garrofers com a arbres típics del secà mallorquí. D'aqueixa manera per un més ample espai es crearia un agradós paisatge verd, ombrívol i fresc. De fet -i és digne d'elogi- a la finca veïnada de Son Maiol s'ha plantat un redol de garrovers i quan hauran crescut, amb el seu blau fullam perenne, embelliran i complementaran l'entorn i el paisatge.

Sion Nicolau

Area de servei Ses Jardines

Estació de Servei

Mini-Market • Rentat de cotxes

Bar Restaurant

Berenars • Cuina casolana

Carr. Palma-Manacor Km. 29'3 • Tif. 971 64 61 46 • Montuiri

LA DESAMORTITZACIÓ DE MENDIZABAL - III

L'any 1838 es divideixen les possessions de s'Almudaina, Es Rafal, Sabor i Galiana

(Continuació)

Dia 10 d'agost de 1838 s'acorda la divisió de les possessions.

S'Almudaina es partida en dues grans porcions, la de s'Almudaina pròpiament dita i la de ses Velas d'en Garriga ("las velas d'en garriga"). Aquestes sofriren unes noves subdivisions, la primera en tres peces i la segona en nou, totes elles amb les seves corresponents fites.

División que forma esta junta agricultora de la villa de Montuiri de los predios Almudayna, Rafal, Sabó y Galiana, existentes en este pueblo que fueron del estinguido convento de dominicos de Palma con arreglo a las órdenes vigentes.

Predio Almudayna. El predio la Almudayna lo divide en dos grandes porciones el camino llamado de Petra, la una llamada propiamente la Almudayna que está al sur de dicho camino, y la otra las velas d'en garriga que está á la parte opuesta; la primera división la subdivide esta junta agricultora en tres trozos marcados con los números 1º, 2º y 3º que quedan mojonados por disposición de la misma. El trozo número 1º linda con el camino de Petra, de otra con el predio el Rafal, de otra con varias porciones de particulares llamadas dels rafalets y de otra con el trozo número 2º

El trozo número 2º linda con el camino

de Petra, con los dos lados, con las divisiones del número 1º y 3º y con el predio Son Pocoví y Rafal de Francisco Miralles.

El trozo número 3º linda con el número 2º, con camino de Petra, con el predio de Tagamanent y con el predio Son Pocoví.¹⁷

La otra grande porción llamada las velas d'en garriga la divide la junta en nueve divisiones que igualmente quedan mojonadas o marcadas con los números 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 y 9

1º la porción número 1º linda con la marcada con el número 2º, con camino de Petra, con el de Sineu y con tierras de varios particulares de Llorito.

2º La subdivisión número 2º linda con la del número 1º y 3º, con el camino de Petra y con tierras de particulares de Llorito acequia mediante.

3º La subdivisión número 3º linda con la del número 2º y 4º, con camino de Petra.

4º La subdivisión número 4º linda con dos lados con el número 3º y 5º, con la marcada con el número 8º y con camino de Petra.

5º La subdivisión número 5º linda con el número 4º, con camino de Petra, con camino sendero de Sineu y con la marca-

Gravat del segle XIX, de vermedors en el temps de la desamortització de Mendizábal

da con el número 8º.

6º La subdivisión número 6º linda con el camino sendero de Sineu, con camino de Petra, con la marcada con el número 3º y con el predio Son Brondo.

7º La subdivisión número 7º linda con el camino de Petra, con la marcada con el número 6º y con el predio Son Brondo.

8º La subdivisión del número 8º llamada el Binesá linda con las marcadas con el número 4º y 5º, con el camino sendero de Sineu y con el predio Son Brondo.

9º La subdivisión llamada Sanjuanere linda con el predio Carrucha, con el predio Son Brondo y con Tagamanent.

Es Rafal es convertí en dues grans peces de terra subhastades dia 19 de juliol de 1841¹⁷ per 191.200 reials la primera i 91.000 la segona¹⁸.

Predio el Rafal

El Predio llamado el Rafal lo divide esta junta con dos porciones mojonadas y marcadas con el número 1º y 2º: la del número 1º que queda a la parte del sudoeste linda con el camino de Sineu, con la porción del número 2 y con camino sendero llamado dels Rafalets, y la del número 2º que queda a la parte opuesta linda con el camino de Sineu, con el de Petra, con el predio la Almudayna y con el mencionado camino dels Rafals quedando las casas subdivididas de igual forma.

Sabor fou porcionada entre Sabor propiament dit i na Trapellina. La primera subdividida en dues parts i la segona en set.

Seguridad y Limpiezas, S.A.

Gremio de Albañiles, 14

Tlfs. 29 50 92 - 29 50 66 - 20 63 11
Pol. Son Castelló 07009 Palma de Mallorca

Predio Sabó

El predio Sabó lo divide en dos grandes porciones, la una llamada Sabó y la otra na Trapellina que está a la parte sur del camino de Petra y la otra á la parte opuesta, la primera la subdivide esta junta en dos porciones marcadas con el número 1° y 2°: la del número 1° llamada la Coma linda con el camino de Petra, con el predio Son Barenguer y con el predio Son Toni Coll y con la pleta de la 2ª división.

La división número 2° linda con el camino de Sineu, con el predio Son Toni Coll, con la división marcada con el número 1° y con camino de Petra.

La otra porción llamada na Trapellina, la subdivide esta junta en siete porciones marcadas con los números 1°, 2°, 3°, 4°, 5°, 6° y 7° y mojonadas por mandato de la misma junta.

1° La división número 1° linda con la del número 2° y 3°, con el predio Son Picornell, con el predio Son Picornell, con el predio Son Fornés y con el camino de Petra.

2° La del número 2° llamada hort d'es Sabó linda con el camino de Sineu, con el de Petra, con las divisiones número 1° y 3° y esta cercada de pared.

3° La del número 3° linda con el camino de Sineu y con los números 1°, 2° y 4° y con el predio Son Picornell.

4° La del número 4° linda con el camino de Sineu, con el predio Son Picornell y con los números 3° y 5°.

5° La del número 5° linda con el camino de Sineu, con el predio Son Picornell y con los números 4° y 6°.

6° La del número 6° linda con el camino de Sineu, con el predio Son Picornell y con las de los números 5° y 7°.

7° La del número 1 linda con el camino de Sineu, con la viña de Son Rafel Mas, con el predio Son Picornell y con la del número 6°.

Per últim, Galiana ho fou en set parcel·les.

Predio Galiana

El Predio Galiana lo divide esta junta en siete porciones marcadas y mojonadas con los números 1°, 2°, 3°, 4°, 5°, 6° y 7°.

1° La del número 1° linda con el camino imaginario que conduce a las casas de dicho predio, con camino de Montuiri, con tierras de los herederos de Pedro José Buñola acequia mediante y con la división núm. 2°.

2° La segunda división linda con dicho

camino imaginario, con la división número 1°, con la del número 3° y con tierras de Sebastián Manera quedando una porción de casas comprendidas en esta división.

3° La división del número 3° linda con la marcada con el número 2°, con tierras de D. Bartolomé Ferrando torrente mediante, con las divisiones número 4° quedando una división de casas en esta división.

4° La división del número 4° linda con el camino que va al pozo, con la división del número 6°, con la del número 5° y con la del número 3°, con porción de tierra del predio Son Company quedando en esta división una porción de casas

5° La división del número 5° linda con el camino de Petra, con el predio Son Company, con la división del número 4° y con la del número 6°.

6° La división del número 6° linda con el camino de Petra, con la división del número 5°, con la del número 4°, con la del número 7° y con el camino imaginario quedando en esta división una porción de casas.

7° La división del número 7° linda con el camino de Montuiri, con el de Petra, con la división del número 6° y con dicho camino imaginario.

També es desllindà de s'Almudaina un terreny anomenat les coves, i que avui en dia es conegut com ses Coves de na Cotona.

Otra división separada llamada las Covas á la parte del sur del predio Almudayna cuyo terreno se halla de selva¹⁷, el que linda con el predio Son Moyá,

con el predio Son Pocoví con dos lados y de otra con varios poseedores dels Rafals.

Son Costa fou novament subhastat l'abril de 1840¹⁸. La finca tenia aleshores un arrendatari que finalitzava el lloguer dos anys més tard, concretament dia 26 de setembre de 1842. La subhasta comprenia exactament disset parcel·les de terreny i es pensava en esbucar les cases perquè els nous establidors tinguessin material suficient -pedres- per construir noves cases als seus trossos. Suposadament ho adquirí una sola persona, amb la qual cosa l'edifici romangué intacte.

Galiana es torbà algun temps en adquirir-se, ja que la trobam a una relació de finques no venudes,¹⁹ encara que si estava llogada. Sortí novament a subhasta el 19 de desembre de 1842.²⁰

Tan sols no es vengué una de les possessions dels dominicans, Sabor de 69 Hes. i, igual que les anteriors, localitzada a la carretera de Llorito encara que a la vessant esquerra d'aquesta. Igualment 21'8 hectàrees del Rafal no foren rematades.

(Continuarà)

Guillem Mas Miralles

17) BOB núm. 1296 de 12 de juny de 1841

18) BOB núm. 1313 de 22 de juliol de 1841

19) Garriga

20) BOB núm. 1096 de 5 de març de 1840.

21) BOB núm. 1503 de 8 d'octubre de 1842.

22) BOB núm. 1516 de 3 de novembre de 1842.

Hotel Rural Es Figueral Nou Es Pati de Montuiri Restaurant

*Diligent servei
Amb totes les comoditats
Acurada atenció al client
Servei de noces i banquets*

Ctra. Montuiri - Sant Joan, Km. 0'7 • Tel.: 64 67 64 • Montuiri

LA FOTO DE MITJAN SEGLE

Un horabaixa

Era a l'hivern de 1948 quan aquestes joves foren captades pel nostre fotògraf. Tal vegada no sabien com passar un diumenge horabaixa, tota vegada que eren poques les que festejaven i per això o per un altre motiu, es reunien i sortien a passar una estona agradable. Tres d'elles sembla que esperen el dispar de la càmera mentre les altres dues se'n desentenen (d'això el lector ja en traurà les consideracions que cregui). De totes maneres, ara que ja han passat 53 anys, el temps no és el mateix... i l'edat tampoc. Elles són (d'esquerra a dreta) Antònia Mayol, Francisca Rei, Antònia Lulla, Maria Putxa i Francisca Arbona

Records d'infantesa

60 cèntims de jornal

Encara record que quan vaig tenir 7 anys, el 1917, vaig començar a anar a escola. Era en el carrer de Baix, damunt el celler de Can Ferrando, i el mestre era don Miquel Martínez. Sols érem una vintena, vint-i-cinc com a màxim, els qui anàvem a classe. La resta, possiblement més de cent, no hi anava de cap casta. I això duia per conseqüència que no sabessin llegir ni escriure a no ser que alguns, ja entrats a la joventut, hi anassin els vespres. I endemés, bona part del nins de la meua edat sols hi anaven un o dos o tres anys com a màxim, a escola. I després, com els qui no hi havien anat gens, els llogaven a una o altra possessió per porquerets o bé per anar a plegar ametles o garroves o a collir figues, i si

no hi havia alta cosa per recollir, a plegar pedres pel camp.

Ignor quantes vegades he pensat que possiblement moltes famílies tenien 5 o 6 o 7 o més fills perquè així també serien més els qui ajudarien a sostenir la família. I això que el jornal que cobraven els al·lots en aquell temps era de 60 cèntims, i per afegitó se n'havien de dur de ca seva el berenar i el dinar. I vestien de qualsevol manera: uns calçons i una camisa generalment molt esquinçats i apedaçats, així com les sabates o espartenyetes... o descalços. Qui més qui manco ja havia posat call als peus.

El temps que jo vaig anar al camp no va durar un any, perquè no m'agradava. I en vista d'això vaig dir a mon pare que

preferia més anar amb ell, a fer marges. Era un bon marjaler, i a la vila n'hi havia cinc o sis com ell. Tot d'una partírem a fer el marge que encara existeix, el del costat del torrent, un poc passat la caseta del tren. Naturalment, als 10 anys sols li ajudava a portar alguna pedra, però també en ficava, de més petites, així com anava fent el marge; les que cabien entre les grosses o a l'interior de la paret.

Amb mon pare hi vaig anar un parell d'anys, fins que un dia li vaig dir que volia ser fuster. No hi va posar cap inconvenient. És més, em va dir que triàs amb qui volia anar. Quan ho vaig tenir decidit li vaig dir. Ho comentàrem tots dos i al cap d'un setmana ja començava a fer de mosso de fuster. Amb qui i com i de les primeres eixides ja en parlarem a la pròxima.

Relatat per Gabriel Roscar

L'equip d'alevins, campió del Torneig de sa Llum El Montuïri guanyà el Torneig del Meló i el de Sant Bartomeu

Ens trobam de bell nou a les portes, al començament de la temporada esportiva 2001-2002, tan prop que en rebre el present exemplar de **Bona Pau** ja haurà començat –s'inicia el 2 de setembre– el campionat de futbol, de lliga, de tercera divisió nacional, en el què hi participa l'equip representatiu de la vila, el qual haurà jugat a Santa Ponça.

Pel que fa a la segona categoria regional, on també hi pren part el que ve a ser el segon equip del Montuïri, començarà el proper dia 16 d'aquest mes, en el camp d'Alcúdia, i el diumenge següent, dia 23, ja compareixerà en Es Revolt i jugarà contra Sa Vileta.

Degut a la manca de jugadors de les categories juvenils i infantils, els montuïrers per poder participar en competicions oficials s'han hagut d'ajuntar amb altres pobles de la comarca que tam bé compten en pocs al·lots i han decidit figurar amb el nom d'Es Pla. Així el cadets de 3ª regional començaran dia 22 i jugaran contra a Santa Catalina. Els alevins, també de 3ª regional, iniciaran igualment la competició el proper 22 i ho faran en el camp d'Es Rafal Nou. I finalment els pre-benjamins F-8 s'estrenaran dia 29 en Es Revolt contra els d'Artà.

Torneig de sa Llum

Tal com estava anunciat, 40 equips varen participar un any més, enguany és la XXIX edició, en el *Torneig de sa Llum*. Es començà dia 5 i acabà dia 17 amb l'entrega de trofeus als guanyadors.

D'aquesta edició d'enguany cal esmentar l'excel·lent qualitat dels participants, en general, a totes les categories, així com la gran esportivitat que demostraren els components de tots els equips.

La nota destacada la donà l'equip aleví en proclamar-se campió de la seva categoria. La final fou un partit molt disputat en el que sols es marcà un gol. I foren els nostres. L'alegria entre els nins que hi prengueren part fou immensa.

Resultats

Els resultats en els que hi participaren equips montuïrers foren aquests:

(Continua a la pàgina següent)

Tres instantànies del Torneig de sa Llum: Els equips participants; la presidència i moment en què el president del Torneig fa entrega a Francesc Ramis Verger del trofeu com a màxim goleador de cadets, de la passada temporada

La gran esportivitat, nota destacada del Torneig de sa Llum

El juvenil de l'Atlètic Balears, primer classificat

Els benjamins de Montuïri, segons a la seva categoria

(Ve de la pàgina anterior)

Pre-benjamins F-7

Montuïri, 1 - Santanyí, 1

(guanyador Montuïri per penals)

Final: Montuïri, 1 - Sta. Eugènia, 3

Alevins

Montuïri, 5 - Santanyí, 1

Final: Montuïri, 1 - Cide, 0

Infantils

Montuïri, 1 - Santanyí, 3

Patronat, 1 - Montuïri, 0

Cadets

Montuïri, 1 - At. Balears, 3

Patronat, 3 - Montuïri, 5

Juvenils

Montuïri, 0 - At. Balears, 3

Montuïri, 3 - R. Llull, 0

Classificacions finals

Juvenils A: 1. At. Balears, 2. La Salle, 3. Mallorca, 4. Platges Calvià, 5. R. Llull, 6. Patronat, 7. Penya Arraval, 8. Cide.

Juvenils B: 1. Independent, 2. At. Balears, 3. Es Pla, 4. R. Llull.

Cadet A: 1. Mallorca, 2. Penya Arraval, 3. Platges Calvià, 4. Cide.

Cadet B: 1. At. Balears, 2. R. Llull, 3. Es Pla, 4. Patronat.

Infantil A: 1. Cide, 2. At. Balears, 3. Penya Arraval, 4. Patronat.

Infantil B: 1. R. Llull, 2. Santanyí, 3. Patronat, 4. Es Pla.

Aleví: 1. Es Pla, 2. Cide, 3. Penya Arraval, 4. Santanyí.

Benjamins F-8: 1. Santa Eugènia, 2. Montuïri, 3. Es Pla, 4. Santanyí.

Trofeu Mosquera

Com ja ve essent costum d'anys anteriors, a l'acte d'inauguració del Torneig de Sa Llum es féu l'entrega del Trofeu Mosquera adreçat als màxims golejadors locals de futbol de les diferents categories de la passada temporada. Aquests foren els guardonats: Jaume Lladó (benjamí), Francesc Campins (aleví), Bernat Miralles (infantil), Francesc Ramis (cadet), Miquel Juan (juvenil), Vicenç Trias (2ª categoria) i Jaume Mas (3ª divisió).

La competició de karts havia despertat una gran admiració. Així fou la sortida

El CC Montuïri en ple va voler posar per a Bona Pau abans de la cursa

Partits amistosos

Dels partits de pre-temporada jugats pel Montuïri cal destacar en primer lloc l'obtenció del Torneig del Meló jugat a Vilafranca a mitjan agost en el que hi participaven equips de tercera divisió nacional, així com també la consecució del trofeu de Sant Bartomeu, ambdós contra el Vilafranca. Aquests foren els resultats dels partits amistosos:

3ª divisió: Mallorca At, 4 - Montuïri, 0, Espanya, 0 - Montuïri, 2, Ferriolenc, 1 - Montuïri, 1, Santanyí, 1 - Montuïri, 1 (Torneig del Meló), Vilafranca, 1 - Montuïri, 2 (final Torneig del meló), Montuïri, 1 - Vilafranca, 1 (Campion per penals el Montuïri Festes St. Bartomeu).

2ª regional: Algaida, 1 - Montuïri, 3, Pto. Cristo, 2 - Montuïri, 1, Porreres, 1 - Montuïri, 0, Montuïri, 2 - St. Llorenç, 2.

BÀSQUET

Dins el programa de les festes patronals hi havia inclòs un torneig de *mini-bàsquet femení* entre els equips Sant Josep, Joventut Mariana de Sóller i Montuïri. en el qual els locals quedaren en 3r lloc. Aquests foren els resultats:

Sóller, 14 - Sant Josep, 58
 Montuïri, 19 - Sóller, 20
 Montuïri, 16 - Sant Josep, 24
Bàsquet infantil femení:
 Montuïri, 34 - Sant Llorenç, 10

Sensacional prova de Miquel Canyelles en atletisme

CICLISME

Un any més el CC Montuïri fou el guanyador de la prova ciclista celebrada el 25 d'agost amb motiu de les festes patronals, si bé enguany a més dels corredors de l'equip local foren pocs els qui es presentaren. I naturalment, de bell nou els nostres participants amb una significativa avantatge se'n dugueren la totalitat dels primers premis de les 4 categories. El recorregut era de 37 kms i fou coberta pel guanyador a la velocitat mitja de 45 kms/h.

Classificacions

Per equips

1. CC Montuïri

Cicloesportistes

1. Antoni Vich - CC Montuïri
2. Josep Salas - CC Montuïri

Màsters

1. Tomeu Amengual - CC Montuïri
2. Miquel Cirer - CC Montuïri
3. Rafel Sampol - CC Montuïri
4. Tomeu Vicente - CC Inca
5. Antoni Salvà - CC Montuïri

Veterans - 40

1. Tomeu Quetglas - CC Montuïri
2. Francesc Llombart - AC Sineu
3. Josep Bernat - CC Inca
4. Toni Abrines - CC Montuïri

Veterans - 50

1. Francesc Andrés - CC Montuïri

ATLETISME

Participació abundosa i èxit de públic al llarg del capvespre de dia 25 d'agost en la "III Cursa popular - Sant Bartomeu, 2001" a la plaça Major. Una edició en la qual enguany es va retre un sentit homonatge "in memoriam" a Francesc Soriano Freniche, corredor veterà, noble, íntegre (adscrit al "CMM Toni Peña"), que recentment perdé la vida mentre practicava esport amb bicicleta.

L'itinerari de la competició constava de tres voltes al circuit, amb sortida davant ca na Poeta, passant per plaça, girant pel carrer des Mig i cap a l'Avinguda des Dau, corrent-la tota fins enllaçant devora ca na Pellusca amb el carrer de sa Trona i altra vegada passant pel carrer Major, tot recorrent 2 milles, és a dir, 3218 metres.

Les diferents proves de les dues milles havien despertat gran interès, d'una manera particular per la participació de dotze montuïrers. I de veres que no va defraudar. Moment en què els atletes, procedents de Plaça, anaven a prendre el carrer des Mig

Cal destacar la nombrosa participació local. 12 montuïrers prengueren part a la cursa, guanyada aquesta, la dels locals, per Miquel Canyelles Ramonell, el qual causà una gratíssima impressió.

Menció especial mereixen Joan Barceló Prohens, veterà D (de 55 a 59 anys), tercer a la seva categoria, sols superat pel campió del món, Emilio de la Cámara i pel d'inca, Vicenç Capó; i el seu fill Esteve qui, en voler pecar d'afany de triomf des del primer metre, a l'acabament les forces li flaquejaren i acabà 5è.

Classificació dels 12 locals

1. Miquel Canyelles - 11'58"
2. Tomeu Verger - 13'14"
3. Tomeu Pont - 13'16"
4. Gabriel Nicolau - 13'25"
5. Pere Cerdà - 13'56"
6. Pere Mariano - 14'23"
7. Guillem Munar - 14'23"
8. Biel Ferrer - 14'30"
9. Miquel Fullana - 15'09"
10. Pep Lluís Jaume - 16'05"
11. Benet Campins - 16'51"
12. Pere Vidal - 16'51"

Absoluta masculina

1. Miquel Capó - 9'59"

Absoluta femenina

1. Maria Ramis Esteva

Joan Barceló

Ortopèdia MANACOR

Àngel
Ascaso
García

TÈCNIC
ORTOPÈDIC

Plaça Rector Rubí, 3
Tlf. 971 552 614
Fax 971 462036
07500 Manacor

Curset Prematrimonial

Convidam totes les parelles que pensin casar-se durant aquest any, a participar del curset Prematrimonial que es farà a la parròquia de Porreres del 24 al 28 de Setembre. Per a més informació adreçau-vos a la rectoria a l'hora del despatx parroquial.

Festa de Sant Miquel

Amb motiu de la festa de Sant Miquel, el Patronat de Música i la Parròquia hem organitzat una festa conjunta amb l'objectiu d'aconseguir uns beneficis econòmics que aniran destinats a l'Escola de Música i a la il.luminació de l'ermita del Puig.

Seguint en la mateixa orientació dels anys passats, de sopar a la fresca, i amb la finalitat d'aconseguir alguns beneficis econòmics destinats a alguna entitat benèfica, també aquest any, el Patronat ens honra a compartir amb la parròquia una activitat noble i necessària per mantenir l'herència religiosa del nostre poble. Per tal motiu els membres del Consell Parroquial i del Consell Econòmic no hem dubtat en dur a terme aquesta festa-sopar lúdica i entranyable. Esperam que el temps ens acompanyi i que puguem gaudir d'una bona vetllada.

Podreu adquirir els tiquets a 1.000 pts pels adults i 500 pts pels nins/es. Podeu comprar-los als comerços i també a les persones vinculades a l'organització.

Obres de restauració i conservació

A poc a poc anam acabant les obres de restauració i conservació que s'iniciaren amb l'anterior rector Onofre Torres i altres que, degut al seu mal estat, hem hagut d'afrontar.

Volem agrair la generositat econòmica que han tengut alguns membres del poble. I pregam que aquells que vulguin fer una aportació econòmica ho facin a la màxima brevetat per tal que puguem pagar les factures que la parròquia deu.

Despeses d'obres

Aprofitam les possibilitats que ens facilita la Revista **Bona Pau** per oferir a tot el poble de Montuiri les despeses de les obres. Creiem que d'aquesta manera no sols està informada la comunitat parroquial, sinó tot el poble ja que el patrimoni artístic religiós no és sols exclusiu dels creients que celebrem la seva fe, si-

nó que ho és de tot el poble.

Restauració del Portal dels Homes, pintar la porta i conservació del baptort: 2.000.000

Il.luminació de la capella de Sant Pere: 275.100

La restauració del vidre de la cúpula de la capella del Roser: 250.000

Mabre de l'ambó, de la capella de Sant Pere i sòcol del Portal dels Homes: 523.500

La restauració de la Sagristia: 125.000

Fusteria: 71.985

Picapedrer: 635.630

Total: 3.299.230

Està previst que puguem rebre del Bisbat per mitjà del Consell de Mallorca: 1.500.000

Està previst que puguem rebre de la conselleria de Foment: 1.500.000

De la col·lecta del dia de Sant Bartomeu, aconseguit: 195.455 pessetes.

Obres pendents de caire urgent:

Restauració de les taulades del restaurant Puig de Sant Miquel

Pressupost: 4.983.722

Amb l'església plena de gom a gom, els cossiers tornaren interpretar el ball de l'oferta durant l'ofici de Sant Bartomeu

Per aconseguir una millor quantitat econòmica tenim previst:

Sopar de solidaritat el dia 29 de setembre al Puig de Sant Miquel juntament amb el Patronat de Música (mes de setembre) i la campanya de la Volta del Blat (mes d'Octubre).

Esperam i desitjam que tots els montuïres i montuïreres sereu prou generosos per tal que puguem continuar conservant molts d'anys el nostre patrimoni religiós.

La pròxima reforma serà la il.luminació de l'Ermita de Sant Miquel (per inaugurar-se a les festes del Puig) i la rampa. Sols gràcies a les vostres aportacions ho podrem aconseguir...

Pregària indú

DES DE LES PROFUNDITATS DEL MEU COR

Quan des de les profunditats del meu son, torn a pujar per les escales del meu desvetllament i repetesc amb un sospir incessant: *Senyor, Senyor, Senyor...*

Tu ets el meu aliment i en veig obligat a fer dejuni del teu Nom durant la interrupció del descans nocturn. Però quan em despert, aleshores torn a assaborir-te i meditant en silenci repetesc: *Senyor, Senyor, Senyor...*

A qualsevol lloc a on vaig, el centre del meu cor i de la meva ment està escrit el teu Nom, en la tumultuosa lluita de l'acció i el meu silenciós crit de guerra és sempre el mateix: *Senyor, Senyor, Senyor...*

Quan bramen les violentes tempestes de la prova, i les angoixes ens llancen els seus crits prolongats, aleshores jo cobresc la cridòria invocant-te encara amb més força: *Senyor, Senyor, Senyor...*

Mentre vel, menj, cant o treball; mentre dorm, servesc o medit, divinament t'estimo i la meva ànima xiuxiueja sense cansar-se, sense que ningú la senti: *Senyor, Senyor, Senyor...*

Swami Yogananda

PLUVIOMETRIA

Agost de 2001

Dia 30..... 28'7 litres m²

APOTECARIES

9 Stbre. Montuïri	23 Stbre. Porreres
16 " Petra	30 " St. Joan

TEMPS PASSAT

10 anys enrere

Setembre de 1991

120 montuïrers, a Lluç a peu

La nit del 7 al 8 de setembre de 1991, 120 montuïrers anaren a Lluç a peu des d'Inca, on es varen trobar amb els 9 que havien partit a peu des de Montuïri. Aquesta peregrinació formava part de la "XII Pujada a Lluç de la Part Forana".

25 anys enrere

Setembre de 1976

Associació de Pares d'Alumnes

S'havien fet uns estatuts, se'n varen elaborar uns altres que regulassin l'actuació de l'Associació de Pares d'Alumnes. Aquest setembre de 1976 es va redactar l'acta constitucional, s'entregaren els documents al Govern Civil, però... la legalització oficial no arribaria fins un any després. Mentrestant es va constituir una gestora.

50 anys enrere

Setembre de 1951

El projecte d'urbanització d'Es Dau

L'arquitecte Garcia Ruiz, després de redactar-los va enviar a l'Ajuntament els plànols d'urbanització de la zona d'Es Dau. La Corporació, després d'estudiar-los els trobà conforme i acordà, dia 7 de setembre de 1951 que s'exposassin al públic a efectes de reclamacions.

Reformes al Puig

Dia 16 de setembre de 1951 el Bisbe, amb la presidència del Governador, va beneir la reforma dels dormitoris per a les asilades.

100 anys enrere

Setembre de 1901

Dimissió d'un auxiliar administratiu

El qui era auxiliar administratiu de secretaria de l'Ajuntament, Joan Miralles Mayol, va presentar la dimissió del seu càrrec. I l'Ajuntament a la sessió de dia 2 de setembre de 1901 va nomenar per ocupar dit càrrec, Francesc Miralles Ribas.

DEMOGRAFIA

Agost de 2001

Defuncions

Dia 3.- Maria Pocoví Jordà "Boira", viuda de 89 anys.

Dia 9.- Catalina Lladó Fiol "Muixa", viuda de 87 anys.

Dia 11.- Joan Mayol Ginard "Simó", casat de 81 anys.

Dia 25.- Antònia Puigserver Tomàs "Putxa", viuda de 89 anys.

Dia 29.- Joan Miralles Lladó "Pastor", casat de 80 anys.

Un públic molt nombrós va assistir a la presentació del llibre La Guerra Civil a Montuïri

GLOSA

Al Rector

Don Miquel quan se'n va anar
ja volia sa cançó,
jo no li vaig dir que no,
que li faria en tornar.

I ara li vull demanar,
per lo que em pugui manar
si em pot fer aquest favor:
de dir missa i confessar
no me'n varen ensenyar,
no he pogut aprendre-ho.

Però si que és un honor
que en es meu poble es rector
em demani per glosar;
i ara m'ho diu, per ser-ho,
que em volen fer s'escolà.

Jo li dic que hi vull pensar
i amb en "Neo" en vull parlar
per si vaig bé, sí o no.
I es vestit, com m'estarà?
Si no té per allargar,
jo no podré emprar-lo.

CUINAR EN CASA

Coca amb ceba

Ingredients per a la pasta

300 gs. de farina fluixa • 150 gs de margarina (tulipán) • Un poc de sal • 1/2 tassó d'aigua

Ingredients pel farciment

Un tassó petit de llet • 6 ous • 200 gs de formatge rallat • 1 quilo de cebes fregides • Sal • Pebre bo.

Elaboració

Untar el motle desmuntable amb margarina; mesclar els ingredients fins que faci com a serradís; aprimar amb un rodet; forrar el motle i les voreres i finalment posar el farciment damunt. Ha de mester uns cinc quants d'hora per coure.

Joana Ramonell Verger "Mianes"

Amador Font

VERGER

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

Ctra. Montuïri a Porreres, Km.1 • Tel. 971 646 695 • Fax 971 161 503

MONTUÏRI

LAPIS

joies per a tots

- Taller propi artesanal
- Gran varietat de dissenys i preus
- Certificat de garantia i autenticitat

Obert 7 dies a la setmana, de 9,00 a 19,00 h.

Ctra. Palma - Manacor, Km 28 • 07230 Montuïri, Illes Balears
Tlf. 971 16 16 00 • Fax 971 64 64 27 • www.lapis.com.tr • palma@lapis.com.tr